

Muutosagentin mietintöjä 2/2017

Kirjoitan järjestyksessään toista muutosagentin uutiskirjettä näin kesän kynnyksellä. Ensimmäisen ja toisen kirjeen välillä eli reilussa kuukaudessa on tapahtunut paljon asioita ja LAPE-muutosohjelma Etelä-Karjalassa on nytkähtänyt reippaasti eteenpäin. Aloitan kuitenkin pienellä kertauksella.

Mikäs se LAPE nyt olikaan?

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma LAPE on yksi hallituksen 26 kärkihankkeesta. LAPEa viedään eteenpäin Sosiaali- ja terveysministeriön ja Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteistyönä. LAPEn tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden parempi hyvinvointi: oikeat palvelut oikeaan aikaan. Muutosohjelmaa ohjaavat periaatteet ovat lapsen oikeudet ja lapsen etu, lapsi- ja perhelähtöisyys, voimavarojen vahvistaminen ja perheiden monimuotoisuus. Muutosohjelman taustalla on lasten ja nuorten eriarvoistuminen Suomessa, lasten, nuorten ja perheiden palveluiden sirpaleisuus ja kustannusrakenteiden vääristymä. Tällä hetkellä kustannukset painottuvat erityis- ja vaativan tason palveluihin, kun tulevaisuudessa niiden painopiste tulee olemaan ennaltaehkäisevissä palveluissa.

LAPEn kehittämiskokonaisuudet

LAPE on jaettu neljään eri kehittämiskokonaisuuteen (kuvassa alla), jotka käytännössä limittyvät ja lomittuvat. Tässä vaiheessa kokonaisuuksia viedään eteenpäin rinnakkain. Osa maakunnista pilotoi vain osaa kokonaisuuksista, Etelä-Karjalassa kehitystyötä tehdään kaikkien neljän kehittämiskokonaisuuden parissa. Muutosta tehdään laajassa yhteistyössä kuntien, Eksoten, seurakuntien, järjestöjen ja asukkaiden kanssa. Tavoitteena on saada myös yrityksiä mukaan.

LAPE-muutosohjelman kehittämiskokonaisuudet

Jokaisen kehittämiskokonaisuuden alle on koottu 3-5 työryhmää edistämään asioita sekä ns. ydinryhmä, joka kokoaa työryhmissä tehdyn työn yhteen. Näin varmistetaan tiedon leviäminen työryhmien ja kehittämiskokonaisuuksien välillä. Työryhmät ovat avainasemassa LAPE-hankkeessa tehtävän kehittämistyön toteuttamisessa.

Työryhmät ovat monialaisia ja moniammatillisia ja jokaiselle ryhmälle on nimetty vetäjä, joka vastaa ryhmän työskentelystä yhdessä kehittämiskoordinaattorin kanssa. Työryhmiä on yhteensä 14 ja jokaisella ryhmällä on kohtuullisen kokoinen aihe kehitettävänä. Työryhmät ja niiden kokoonpanot löytyvät uutiskirjeen liitteenä olevasta Powerpoint-esityksestä. Ryhmät ovat täydentyneet matkan varrella ja niitä täydennetään tarvittaessa lisää. Ei siis hätää, jos nimesi ei ole listoilla, kehittämiseen pääsee kyllä mukaan. Olethan meihin yhteydessä!

Työryhmät kokoontuvat säännöllisesti noin kerran kuussa. Työryhmätyöskentely on aikataulutettu tällä hetkellä vuoden 2017 loppuun asti. Työryhmien aikatauluista saa tarkempaa tietoa kunkin kehittämiskokonaisuuden koordinaattorilta (yhteystiedot alla). Kunkin kehittämiskokonaisuuden ydinryhmä sekä suurin osa työryhmistä on jo kokoontunut tai kokoontuu vielä ennen kesälomia.

LAPE-tiimi ja vastuut

LAPE-tiimin uusimpiin työntekijöihin kuuluu toimintakulttuurin muutos -osiota luotsaava kehittämiskoordinaattori Riikka Telanto. Koordinaattorin työn rinnalla Riikka jatkaa perustyötään vastaavana sosiaalityöntekijänä lastensuojelun avopalveluissa. Etelä-Karjalan LAPEn yhtenä tavoitteena on entistä lapsiystävällisempi toimintakulttuuri maakunnassamme. Tähän liittyen Etelä-Karjala on lähtenyt mukaan Unicefin lapsiystävällinen maakunta -pilottiin, jonka tavoitteena on huomioida lapset, nuoret ja perheet entistä paremmin myös hallinnon tasolla. Suunnitteilla on mm. lapsivaikutusten arviointi -koulutusta kuntien henkilöstölle ja luottamushenkilöille sekä muutosvalmennusta ja verkostojohtamiskoulutusta eri toimijoille. Käytännön työssä uudenlaista toimintatapaa edistää myös yllä esitelty LAPE-työtapa eli monialainen työryhmätyöskentely. Jo kokoontuneista työryhmistä tulleen palautteen pohjalta yhteen tuleminen, keskusteleminen ja yhdessä tekeminen edistävät hyvin uudenlaisen toimintakulttuurin syntymistä.

Matalan kynnyksen palveluista perhekeskustoimintamallia vie eteenpäin toinen uusi kehittämiskoordinaattorimme Riitta Vento. Perhekeskumallin koordinoinnin ohella Riitta työskentelee lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Etelä-Karjalassa perhekeskumalli on vielä alkuvaiheessa määrittelyjen osalta, mutta tavoitteena on mm. kehittää uusia malleja asiakkaiden kohtaamiseen, ohjaamiseen ja tukemiseen sekä verkostoida matalan kynnyksen palveluja mm. virtuaalisesti.

Varhaiskasvatuksen, koulujen ja soten yhteistyötä Etelä-Karjalassa koordinoi Maija Ström-Ripatti, joka on koulutukseltaan sosionomi YAMK. Maijalla on myös lastentarhan opettajan pedagoginen pätevyys sekä ammatillinen opettajakorkeakoulututkinto. Tämän osion puitteissa Lappeenrannassa pilotoidaan laaja-alaisesti mm. koulunuorisotyötä, josta on hyviä kokemuksia Sammonlahden koulusta. LAPEn puitteissa jokaisessa Lappeenrannan yläkoulussa työskentelee koulunuorisotyöntekijä lukuvuonna 2017-18. Lappeenrannassa peruskoululaisten hyvinvointia edistetään myös tuomalla matalan kynnyksen harrastustoimintaa koulupäivän yhteyteen. Järjestöyhteistyöstä esimerkkeinä Nicehearts ry pilotoi tyttötyötä muutamassa koulussa maakunnan alueella ja Imatran seudun Pelastakaa Lapset ry tutkii ja levittää yhdeksäsluokkalaisille suunnattua mentorointimallia maakuntaan. Mallissa pari vuotta vanhemmat, käytännössä vertaiset nuoret koutsaavat ysiluokkalaisia tulevaisuuden valinnoissa.

Eri- ja vaativan tason palvelujen kehittämiskoordinaattorina toimii Marja Riikonen, joka on työskennellyt aikaisemmin Tarulantuvan perhetukikeskuksen esimiehenä. Päivittäisjohtamisen lisäksi hän on työssään vetänyt useita muutos- ja kehittämishankkeita. Marja on myös työnohjaaja ja tunnetaideterapeutti. Kehittämiskokonaisuuden puitteissa mm. luodaan malli erityisosaamisen konsultointiin sekä määritellään ja mallinnetaan lastensuojelun moniammatillinen toimintamalli. Syksyn 2017 aikana käynnistyy lastensuojelun sosiaalityön systemisen toimintamallin pilotointi. Kaikessa kehittämisessä kokemusasiantuntijat ja kehittäjäasiakkaat osallistuvat lasten ja perheiden palveluiden kehittämiseen.

Mitä seuraavaksi?

Nyt on hihat käärityt ja työ saatu käyntiin! Toivomme kaikkien hankkeissa mukana olevien tuovan rohkeasti esille omia kehittämisajatuksiaan ja havaitsemianne kriittisiä kohtia, jotka tulisi korjata. Myös ideoita lasten, nuorten ja perheiden parempaan kuulemiseen tarvitaan. Onnistuaksemme LAPE-työssä tarvitsemme yhteistyötä, sitoutumista, avointa mieltä ja aktiivista vuoropuhelua sekä rohkeutta tehdä asioita uudella tavalla! Epäonnistumisen pelon voimme piloteissa unohtaa ja lähteä rohkeasti kokeilemaan. Tätä itsekin opettelen 😊. Työryhmien tuotoksia, esim. erilaisia toimintamalleja ja -ideoita kootaan syksyllä yhteiseen työtilaan, johon kaikilla halukkailla on pääsy. Tästä lisää myöhemmin.

HUOM! Lokakuun alussa 3.10. järjestämme seminaarin, jossa esittelemme Etelä-Karjalan LAPEssa siihen mennessä kehitettyjä asioita. Laittakaa päivä jo kalenteriin!

LAPE-työtä tekeville järjestetään kansalliset LAPE-päivät 21.-22.9. ja 22.-23.11. sekä laajemmalle yleisölle suunnattu LAPE-konferenssi 26.-27.10. LAPE-päivät ja konferenssi ovat Helsingissä. Tilaisuuksia voi seurata myös etäyhteydellä suorana tai myöhemmin tallenteena, näistä lisätietoa myöhemmin. Kansallisista LAPE-tapahtumista löytyy tietoa THL:n sivuilta: <https://www.thl.fi/fi/tutkimus-ja-asiantuntijatyo/hankkeet-ja-ohjelmat/lapsi-ja-perhepalveluiden-muutosohjelma-lape-/lape-tyopajat-2017>

Nyt toivotan kaikille antoisia ensimmäisiä työryhmien tapaamisia. Hienoa, että saimme työn alkuun jo ennen kesälomia! Kiitos myös joustavuudesta, moni raivasi kalenteriaan LAPE-työn aloittamista varten.

Aurinkoisin alkukesän terveisin,

Mona

Mona Taipale, p. 040 651 3154, etunimi.sukunimi@eksote.fi

Yhteystiedot

Projektipäällikkö

Anna Maksimainen (p. 040 7091309, etunimi.sukunimi@nhg.fi) työparinaan Virve Jokiranta (p. 050 346 7116, etunimi.sukunimi@nhg.fi) Nordic Healthcare Groupista (NHG).

Kehittämiskoordinaattorit

Riikka Telanto (Toimintakulttuurin muutos), p. 040 0781 490, etunimi.sukunimi@eksote.fi

Riitta Vento (Perhekeskustoimintamalli), p. 040 5361 582, etunimi.sukunimi@eksote.fi

Marja Ström-Ripatti (Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitokset lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukena), p. 040 651 3045. etunimi.sukunimi@eksote.fi

Marja Riikonen (Erityis- ja vaativamman tason palveluiden kehittäminen), p. 0400 658 275 etunimi.sukunimi@eksote.fi.

Vastuullinen johtaja

Päävastuu hankkeen toteutuksesta on hankkeen vastuullisella johtajalla, jona toimii Eksoten perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Marja Kosonen, p. 040 510 6975, etunimi.sukunimi@eksote.fi.

Hankehallinto

Katja Heiskanen p. 044 791 4808 ja sihteerinä Marika Rautio p. 040 651 1248 (etunimi.sukunimi@eksote.fi)

Seuraa agentin elämää Facebookissa! Etelä-Karjalan LAPE-muutosagentti Mona Taipale

Twitter #lapemuutos